

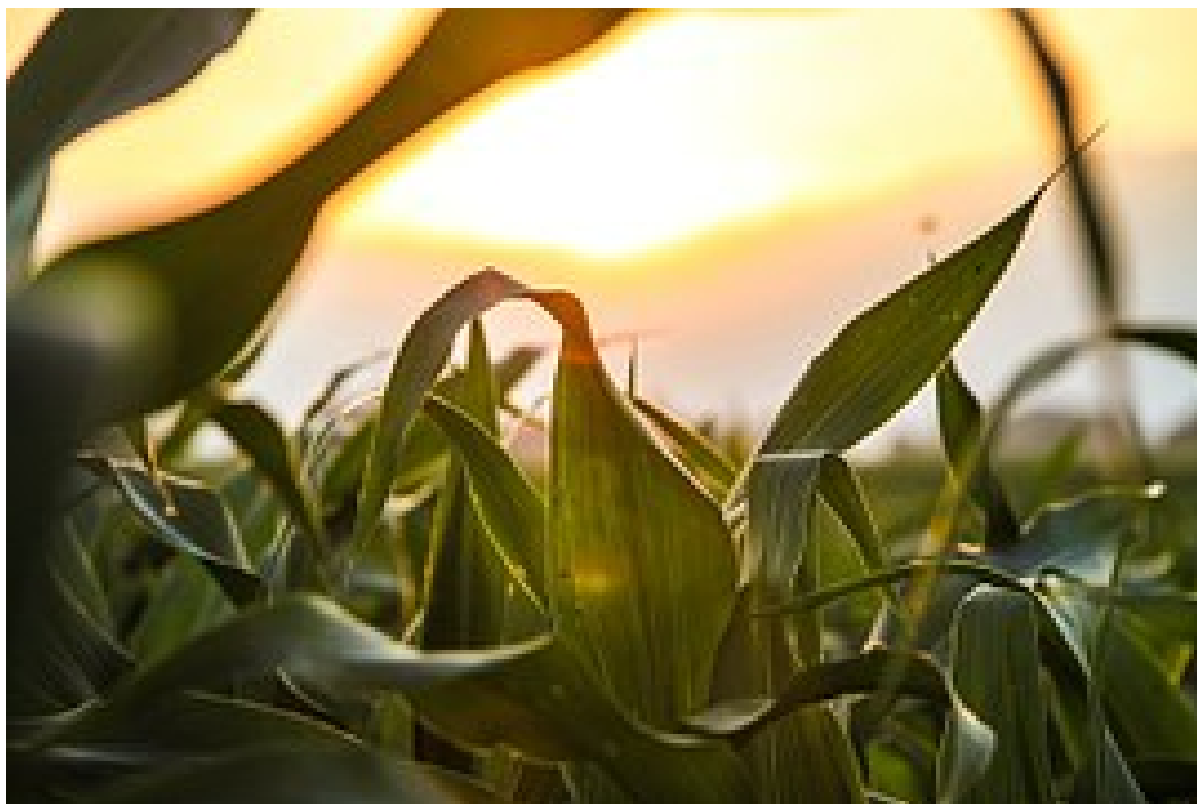
Sucho ohrozuje úrodu

Sucho už začína robiť niektorým našim poľnohospodárom vážne starosti - najmä na juhu a juhozápade Slovenska. V niektorých lokalitách totiž posledné dva mesiace takmer vôbec nepršalo. Potvrdzujú to aj posledné správy SHMÚ, ktoré hovoria o tom, že v júni bolo najmenej zrážok za posledných 115 rokov. Problém začína robiť aj hladina spodných vôd.

SPPK preto pozorne sleduje vývoj jednak v susednej Českej republike (najproblémovnejšia oblasť južnej Moravy sa nás začína dotýkať), kde podľa posledných informácií dosahuje sucho, resp. vlhový deficit rekordy za posledných 10 rokov, ale aj správy našich meteorológov o vývoji počasia v najbližších dňoch. SPPK nechce dopredu v žiadnom prípade hovoriť o čiernych scenároch za celé Slovensko, ale už dnes vie, že budú u nás aj také podniky - najmä v južných regiónoch Slovenska, ktoré pre nedostatok vlhky budú mať nižšiu úrodu o viac ako 30%. Napr. v prípade žatvy bude aj pre sucho nižšia úroda - *Predbežné odhady hovoria, že v obilninách sme oproti vlašajsku horší o 20%, v repke o 30%.*

Práve aj pre prípady extrémneho sucha platí na Slovensku zákon 267/2010 o poskytovaní dotácie na kompenzáciu strát spôsobených nepriaznivou poveternostnou udalosťou, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe alebo mimoriadnej udalosti. Veríme, že počasia sa ešte zmení a zaprší, aby poľnohospodári na jeseň pozbierali aspoň priemernú úrodu a nemuseli riešiť prípadné odškodnenie podľa tohto zákona. SPPK sleduje vývoj v jednotlivých regiónoch, robí monitoring z regionálnych poľnohospodárskych a potravinárskych komôr, v akom stave sú porasty poľnohospodárov, ktorých plodín sa najviac sucho dotýka. Až po zhodnotení monitoringu budeme vedieť povedať, koľko % poľnohospodárskych podnikov rapídne sucho zasiahlo, do akej miery pomohlo zavlažovanie porastov, aké sú straty na úrode. A podľa toho potom zvolíme ďalší postup aj v prípade odškodňovania zo strany štátu - zatiaľ je teda predčasné hovoriť o otázke odškodňovania.

Plodiny teraz môžeme rozdeliť do dvoch kategórií. K tým, u ktorých súčasné počasie vyhovuje, patria najmä obilniny. Ak by totiž prišiel dlhotrvajúci intenzívny dážď, zmyl by zo zrna bielkovinu lepok a tým pádom by sa obilie určené pôvodne na potravinárske účely zaradilo do kategórie kŕmneho obilia. Vlhké zrno by navyše museli poľnohospodári sušiť, čo by im zvýšilo celkové náklady na pestovanú plodinu. Čiže poľnohospodári, ktorí majú momentálne žatvu, si želajú skôr suché, stabilné počasie. Na druhej strane je veľa poľnohospodárov, ktorí by zase privítali zrážky, pretože vlaha chýba najmä jesenným plodinám, okopaninám - ako je kukurica, ale aj zelenina, ovocie, cukrová repa.

Jana Holéciová, hovorkyňa SPPK